

MIJNSTREEK

COLUMN

RAYMOND CLEMENT

Rode mier

Wat kan een mens toch weinig weten. Wat kan een mens toch zelfgenoegzaam zijn als het gaat om kennis. Ikzelf voorop. Deze week werd ik weer pijnlijk geconfronteerd met mijn eigen onvolkomenheid. Ik achtte mijzelf belezen en geïnteresseerd. Met gemak diep ik een sonnet van Shakespeare op, teken u in chronologische volgorde de veldslagen van de Tweede Kruistocht en met speels gemak citeer ik uit de verzamelende werken van W.F. Hermans. Tot deze week. Ik dacht veel te weten. Ik meende te kennen. Totdat ik las over de ingebruikname van de mientunnel.

Ik wist niet van het bestaan. De Brunsummerheide is twee mientunnels rijker. De rode bosmier is in gevaar. Door de toegenomen drukte wordt hij regelmatig door bezoekers vertrapt en het insect is kwantitatief op zijn retour. Tot deze week wist ik niet beter dan dat de rode bosmier een 'kolere' beest was, dat vervelend weet te bijten als je je picknickkleed per ongeluk over zijn mierenhoop legt. Met verbazing las ik van de importantie van deze kleine werker. Hij ruimt rotzooi op en dient als voedsel. Wat een leven. De rotzooi van anderen opruimen en dan opgevreten worden door de vogels. Gelukkig gebeurt dat bij onze jongens van de Rd4 niet.

De mier is een druk baasje. Tilt meerdere malen zijn eigen gewicht. Waarom, vraagt een mens zich af. Als hij zijn tijd zou besteden aan zich uit de weg maken, in plaats van meermalen zijn eigen gewicht zeulen, hadden we geen mientunnels nodig. Goed dat ze er zijn. De mientunnels. Gelukkig is de tunnel niet aangelegd door Camiel Eurlings. Nee, daar hebben ze de mier aan, aan vertraging. En aangezien het rode mieren zijn, ga ik ervan uit dat de tunnels middels een motie door de SP worden gefinancierd. Na de dassenburcht, de otterdam en de slangenkuil, nu ook een mientunnel. Een soort buitenring voor de mier. We hebben alleen straks een klein viaduct nodig voor regenwormen en een rotonde voor kevers. Volkswagen Kevers. We komen uit een periode van crisis. 'Zoet en zuur' om maar eens met Rutte te spreken. Het zuur is achter de rug, het zoete ligt voor ons. Mierzoet.

Reageren?
redactie@delimburger.nl

Het Land van Kalk is een project dat economische ontwikkeling op het Plateau van Ubachsberg moet stimuleren. Dat dient echter met terughoudendheid te gebeuren. Mede daarom wordt voor het project Fluistertoren nadrukkelijk op input van bewoners gehoopt.

Waar de vlinder nog hoorbaar is

UBACHSBERG/VOERENDAAL
DOOR STEFAN GILLISSEN

Als stilte met een fluis-tering wordt doorbroken, kan dat onbeschrijflijk mooi zijn. Terwijl een schreeuw altijd zal verkillen. Hetzelfde geldt voor het 'inkleuren' van een landschap. Daarin teken je voorzichtig nieuwe elementen. Zo dun dat er altijd een terugweg is.

Binnen het Land van Kalk - tussen Aken, Bocholtz en Voerendaal - is dat bijna een gebod. Daar is economische ontwikkeling nodig. Maar hoe ontwikkel je zonder schade? Hoe bescherm je de unieke natuur op de Kunderberg? De adembene-menten vergezichten? De rust? Binnen de coöperatie Land van Kalk denken ze een antwoord te hebben gevonden. Kleinschaligheid omarmen. Het Plateau van Ubachsberg (Kunderberg) moet een plek worden voor bezinning en inspiratie. Er moeten plekken komen waar bezoekers de auto achterlaten en te voet, per fiets of stoomtrein de natuur in trekken. Natuurtransferia, worden die plekken genoemd.

Poort

Ieder transferium is een poort naar het achterliggende plateau. En één van die poorten komt bij het Wijn-

goed Fromberg in Ubachsberg. Daar opent zich na een wandeling door de holle weg een onwaarschijnlijk landschap. Het vergezicht reikt tot Midden-Limburg. Tot aan (en voorbij) de torens van de Claus-centrale.

Wat opvalt: de stilte en leegte. Je kunt de wiekslagen van ontwaakte vlinders bijna horen. Een perfecte plek voor bezinning, om te rouwen of om op adem te komen. Niemand loopt op de paden, ook al is het fantastisch weer.

Streven van Mark Feron, Marijcke Beckers en Frans van Neer is om een bezinningsplek te ontwikkelen. Het trio vormt met ecologen en medewerkers van de gemeente Voerendaal een werkgroep binnen de coöperatie Land van Kalk. Ze hebben een plan gemaakt voor de 'poort' bij Ubachsberg.

Bezinning

Een plek moet verrijzen waar diensten gehouden worden en waar mogelijk plaats is voor het bijzetten van urnen. Het wordt niet kerkelijk, maar vrij van religie. Zodat iedereen zich welkom voelt. Mogelijk komt er een structuur uit Kunradersteen. Vlakbij moet plek zijn om enkele voertuigen te parkeren.

Als werktuig heeft het project de naam *Fluistertoren* gekregen. Maar een toren. Dat klinkt nogal heftig, midden in een natuurreserveaat.

„Het is ook een landmark, een object”, zegt Mark Feron. „Het moet bescheiden blijven, niet boven de boomkruinen komen en opgaan in het landschap.”

Er zijn illustraties maar die maken slechts één ding duidelijk. „Zo gaat het niet worden. We hopen dat inwoners meedenken over de vorm en invulling. Dat mensen bijdragen, dat grondeigenaren een stukje beschikbaar stellen. De gemaakte tekeningen zijn een denkrichting”

Streven van de werkgroep is om in 2020 iets tastbaars te hebben. Dan moeten andere deelprojecten in het Land van Kalk (onder andere Kunradersteengroeve Voerendaal, Villa de Proosdij in Klimmen en Bernardushoeve in Ubachsberg) ook een eind op streek zijn.

Trots

Marijcke Beckers wijst tijdens de wandeling bij Ubachsberg op de schoonheid van het gebied. „En toch kennen heel weinig mensen dit. We hopen met dit project letterlijk samen te bouwen. Onze trots te tonen voor het gebied.”

Ook Frans van Neer hoopt dat de gemeenschap wil meedenken. Dat meer mensen de natuur gaan ervaren. „Ik ben opgegroeid in Heerlen en Hoensbroek. De eerste keer dat ik hier liep, was de natuur een volslagen verrassing voor me. En dat moeten meer mensen ervaren.”

Architect Mark Feron, Marijcke Beckers (kerkbestuur Voerendaal) en communicatieadviseur Frans van Neer op het Plateau van Ubachsberg. „Hier lijkt de hemel de aarde te raken!”

FOTO
BAS QUAEDEVLIËG

Links: Impressie van de Fluistertoren, een bezinningsplaats die bij Ubachsberg moet verrijzen. Rechts: Het informatiepunt voor het Land van Kalk dat bij de Kunradersteengroeve in Voerendaal wordt gebouwd.
ARTIST IMPRESSION
ARCHITECTENZAAK

AAA

REPORTAGE
BEZINNING

Kunderberg: ongerepte natuur op steenworp stad

Het Plateau van Ubachsberg is miljoenen jaren geleden omhoog geduwd. Het is een van de eerste plekken die boven de oerzee uitstaken.

Alle Land van Kalkprojecten zijn aan de randen van het plateau gepland. Het zijn de zogenoemde poorten. Daarachter worden evenementen en activiteiten gehouden die altijd tijdelijk van aard zijn. De natuur mag er niet onder lijden. In het gebied, bijvoorbeeld natuurreservaat Kunderberg, bloeien vele soorten unieke orchideeën op kalkgraslanden. Het is ook Natura 2000-gebied, de hoogste beschermingsgraad.

Bij het Fluistertoren-project is de ligging bijzonder. Wie de heuvelrug oploopt, ziet plots de stad Heerlen, de skihal van Landgraaf en bijvoorbeeld DSM liggen. Wie omkeert, ziet niets dan vergezichten van bijzondere natuur. Met heuvelruggen die de hemel lijken te raken. Bijna als een kus van het universum.

Steengroeve onmisbaar voor Land van Kalk

De Kunradersteengroeve in Voerendaal is sinds enkele jaren weer in bedrijf. In Limburg (en overigens heel Nederland) is de steensoort onmisbaar voor restauratie of zelfs nieuwbouwprojecten. De vraag is enorm gestegen. Er ligt aan de Bergseweg genoeg materiaal voor enkele decennia. Gezien de ontwikkelingen zal Nederlandse enige steengroeve dus

nog even vooruit kunnen. Daarna krijgt de natuur de ruimte. De groeve zelf wordt een natuur- en wandelgebied. Naast de groeve komt een natuurtransferium. Naar verwachting wordt dat op relatief korte termijn verwezenlijkt. Het huidige ontvangstgebouw van de groeve transformeert tot een informatiepunt. Daar is alles te

vinden over het Land van Kalk, over wandelingen en bezienswaardigheden. Verder wordt informatie verstrekt over het ontstaan en gebruik van Kunradersteen en worden rondleidingen verzorgd. Meerdere projecten in het Land van Kalk zijn afhankelijk van de groeve. Zo is het de bedoeling de Fluistertoren van Ubachsberg in Kunradersteen uit te voeren.

Halte ZLSM bij Fromberg?

Mogelijk houdt de Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij (ZLSM) straks een extra keer halt tussen Simpelveld en Schin op Geul. De gemeente Simpelveld wil het treinstation en de omgeving ervan opnieuw ontwikkelen, in combinatie met de aanleg van een natuurtransferium.

Nieuwe loot aan de stam is een onderzoek naar een extra halte bij Fromberg. Momenteel wordt gekeken of dat tot de mogelijkheden behoort. Het gehucht, ook gelegen aan het Plateau van Ubachsberg, zou daarmee een eigen 'poort' naar het gebied kunnen krijgen. Een transferium kan ervoor zorgen dat auto's uit het gehucht blijven en fietsers of wandelaars toch vanuit Fromberg op pad kunnen. Tijdens de Amstel Gold Race is Fromberg natuurlijk in trek vanwege de helling waar professionals en toerfietsers oprijden.

Meer informatie over het Land van Kalk en toekomstige evenementen? Kijk eens op de Facebookpagina. Daar zijn behalve contactinformatie onder meer video's en berichten van deelnemende partijen te vinden.

Reageren?
stefan.gillissen@delimburger.nl